

Huvudman

Göteborgs kommun
grundskola@grundskola.goteborg.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Kungsladugårdsskolan F-6 i Göteborgs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 18 augusti 2023

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast **fredag den 7 juni 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Göteborgs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Göteborgs kommun ska vidta följande åtgärder

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

1. Se till att rektorn vid ytterligare minst ett tillfälle innan den 7 juni 2024 informerar all skolpersonal om skollagens reglering kring hur disciplinära åtgärder kan och får användas för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Huvudmannen ska dokumentera hur och när informationen har förmedlats. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna Skolinspektionen åtgärder den 1 december 2023 (2 kap. 34 § andra stycket, 5 kap. 3 och 6 §§ skollagen).

2. Se till att rektorn innan den 7 juni 2024 återigen klargör skyldigheten för all skolpersonal att de vid kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling ska göra en anmälan till rektorn. Rektorn ska dokumentera hur och när informationen har förmedlats. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (2 kap. 34 §, 6 kap. 5 och 10 §§ skollagen, Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar).
3. Se till att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden 19 februari till den 31 maj 2024. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (6 kap. 5 och 10 §§ skollagen))

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del som avser extra studietid samt i delar av området trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling, vilka framgår nedan under rubriken Områden utan konstaterade brister.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:3874) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2023 genomfört en tillsyn av Kungsladugårdsskolan F-6 i Göteborgs kommun. Tillsynen omfattade områdena trygghet och studiero, kränkande behandling, extra studietid samt extra anpassningar och särskilt stöd.

Skolinspektionen har den 18 augusti 2023 beslutat att förelägga Göteborgs kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande trygghet och studiero, arbetet mot kränkande behandling och extra studietid. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Göteborgs kommun en anmärkning rörande rutiner för hantering och omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning.

Göteborgs kommun har den 30 november 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Vidare har huvudmannen efter en begäran om komplettering inkommit med kompletterande yttrande den 15 januari 2024.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Göteborgs kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I tidigare beslut bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i arbetet med trygghet och studiero samt i arbetet mot kränkande behandling. Bristerna rörde att lärarna inte hade tillräcklig kännedom gällande hur och när personalen får vidta omedelbara och tillfälliga åtgärder för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende. Det framkom även att lärare inte alltid anmälde kränkande behandling till rektorn som därmed inte heller anmälde alla kränkningar vidare till huvudmannen.

I den redovisning som huvudmannen inkommit med anges bland annat att rektorn informerat all personal på skolan om disciplinära åtgärder liksom skyldigheten att anmäla kränkande behandling vid en studiedag i september 2023 och sedan ytterligare informerat vid flera tillfällen under höstterminen. Det anges vidare att en mall för dokumentation av disciplinära åtgärder tagits fram samt att rutinen för anmälan av kränkande behandling förtydligats. Till redovisningen bifogas dels en presentation som visats, dels en sammanställning av de anmälningar av kränkande behandling som gjorts. Gällande disciplinära åtgärder skriver huvudmannen i sin redovisning att gruppdiskussioner som genomförts med lärare visar att lärarna har svårt att avgöra när sådana åtgärder ska genomföras, samt att personalen är osäker gällande tillsynen av elever som utvisats ur klassrummet.

Det beskrivs vidare i redovisningen flera insatser från huvudmannens sida, i form av bland annat ett samlat operativt stöd som innehåller en fördjupad kartläggning och en efterföljande handlingsplan för skolenheten. Huvudmannen skriver i sin redovisning att man bedömer att skolan har förutsättningar att komma tillrätta med de brister som framkommit vid Skolinspektionens tillsyn, men att skolan vid tidpunkten för redovisningen ännu inte uppnår författningarnas krav.

När Skolinspektionen begär en kompletterande redovisning gällande i vilka avseenden huvudmannen bedömer att författningarnas krav inte uppfylls skriver huvudmannen i ett kompletterande yttrande den 15 januari 2024 att Kungsladugårdsskolan F-6 ännu inte uppfyller författningarnas krav när det gäller att vid behov använda sig av disciplinära åtgärder och anger att några sådana åtgärder ännu inte dokumenterats. Vidare, skriver huvudmannen, är det inte tydligt att någon förändring skett gällande personalens skyldighet att anmäla och

utreda kränkande behandling. Huvudmannen beskriver att man genomfört utbildningar med personalen och att det vid dessa varit tydligt att det fortfarande råder oenighet bland personalen gällande om och när upplevda kränkningar ska anmälas. Därvid menar huvudmannen att författningarnas krav inom detta område inte uppfylls på Kungsladugårdsskolan F-6.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 34 § skollagen ska huvudmannen se till att personalen som har hand om utbildningen ges möjlighet till kompetensutveckling och att all personal i verksamheten har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet. Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Av 5 kap. 6 § skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Enligt de förutsättningar som anges i 7-23 §§ får det beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering utanför den egna skolenheten, avstängning och omhändertagande av föremål. Även sådana åtgärder får vidtas endast om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Av 5 kap. 7 § skollagen framgår att i grundskolan får en lärare eller en handledare som avses i 21 kap. 13 § visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av ett undervisningspass, om 1. eleven stör undervisningen eller på annat sätt uppträder olämpligt, och 2. eleven inte har ändrat sitt uppförande efter uppmaning från läraren eller handledaren. Om läraren eller handledaren inte är närvarande i undervisningslokalen får annan personal visa ut en elev från lokalen under motsvarande förutsättningar som anges i första stycket. I sådana fall ska läraren eller handledaren underrättas i efterhand.

Av 5 kap. 24 § skollagen framgår att om disciplinära och andra åtgärder vidtagits enligt exempelvis 7 § skollagen, ska de dokumenteras skriftligt av den som genomfört åtgärden.

Av 6 kap. 5 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i 6 kap. skollagen, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande föreligger brister inom området trygghet, studiero och arbetet mot kränkande behandling på Kungsladugårdsskolan F-6. Av huvudmannens redovisning framgår att lärarna vid skolan fortfarande inte har kännedom om hur och när de kan vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som behövs för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende. Trots att flera åtgärder vidtagits, såsom informationsinsatser och annan fortbildning liksom att mallar tagits fram bedömer Skolinspektionen att ytterligare insatser behövs för att komma tillrätta med den konstaterade bristen.

Vidare framgår det av huvudmannens kompletterade redovisning att personalen fortfarande inte alltid anmäler kränkande behandling till rektorn. Det råder, beskriver huvudmannen oenighet bland personalen på skolenheten gällande om och när kränkningar ska anmälas till rektorn. Även gällande detta bedömer Skolinspektionen därmed att ytterligare åtgärder behöver vidtas.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Göteborgs kommuns verksamhet vid Kungsladugårdsskolan F-6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller trygghet, studiero och arbetet mot kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Göteborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I tidigare beslut konstaterade Skolinspektionen att det fanns brister i skolenhetens arbete med att erbjuda eleverna extra studietid i årskurs 4-6. Bedömningen gjordes eftersom eleverna inte erbjöds två timmar per vecka samt att studietiden inte kunde nyttjas av alla elever, då den inte alltid erbjöds utanför elevernas ordinarie schemalagda undervisningstid. Huvudmannen förelades därmed att avhjälpa bristen.

Huvudmannens anger i sin redovisning efter föreläggandet att studietid numer erbjuds samtliga elever i årskurserna 4-6 och att lärarna turas om att ha den extra studietiden. I den kompletterande redovisningen bifogar huvudmannen även elevernas scheman för aktuella klasser. I samtliga scheman som Skolinspektionen tagit del av finns numer tydliga schemapositioner benämnda studiestuga i direkt anslutning till ordinarie undervisningstid.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 5a § skollagen framgår att elever i årskurs 4-9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör. Extra studietid ska inte räknas in i den minsta totala undervisningstiden.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I tidigare beslut konstaterade Skolinspektionen att det vid skolenheten saknades skriftliga rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner. Bristen bedömdes mindre allvarlig och huvudmannen tilldelades en anmärkning.

Till den kompletterande redovisning som huvudmannen inkommit med har huvudmannen bilagt Kungsladugårdsskolan F-6:s ordningsregler för läsåret 2023/2024. Det finns i ordningsreglerna numer en kortfattad skrivning om att mobiltelefoner eller annan störande utrustning som inte lämnas in omhändertas av lärare och får hämtas av vårdnadshavare efter skoldagens slut.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 4 e § skollagen framgår att det för varje skolenhet ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Rektorn beslutar om sådana rutiner.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Frida Eek

Beslutsfattare
Signerat av: Frida Eek

X Jenny Lind

Föredragande
Signerat av: Jenny Lind